

Letno poročilo 2004

fokus

društvo za sonaraven razvoj

januar 2005

► Kaj je Fokus?

Fokus društvo za sonaraven razvoj je prostovoljno, samostojno, nevladno in nepridobitno združenje fizičnih oseb. Član Fokusa lahko postane vsaka oseba, ki sprejema program in statut društva. Članstvo v Fokusu je prostovoljno.

► Naša vizija

Naša vizija je skozi ozaveščanje in informiranje spremeniti obnašanje ljudi za okolju in družbi odgovorno življenje. Fokus društvo za sonaraven razvoj s svojim delovanjem aktivno prispeva k izboljšanju človekovega naravnega in družbenega okolja.

► Področja dela

Svoje delo Fokus osredotoča na naslednjih pet področij:

- spreminjanje podnebja
- energija (obnovljivi viri energije, energetska učinkovitost)
- mobilnost
- okoljska javnofinančna reforma

Letno poročilo Fokus društva za sonaraven razvoj za leto 2004

Tokrat črto pod svojim letnim delom vlečemo že drugič in v pričujočem poročilu za leto 2004 predstavljamo kratek povzetek našega delovanja v preteklem letu. Poročilo predstavlja tako projektno delo kot tudi vse ostale dejavnosti Fokusa.

Tokom leta 2004 smo zaključili pet projektov, eden pa ostaja odprt tudi v 2005. Projekti, ki smo jih izvajali v letu 2004, so naslednji:

Okolju in družbi prijazna mobilnost

Ozadje: Trenutno v Sloveniji emisije toplogrednih plinov, ki so povzročitelji podnebnih sprememb, kljub raznim ukrepom še vedno naraščajo. Predvsem očitna je rast emisij na področju prometa, kjer obstaja veliko pomanjkanje učinkovitih ukrepov. Medtem ko se v EU gradijo osnove za trajnostno mobilnost, ima Slovenija razvite predvsem načrte gradnje avtocest, nima pa oblikovane celostne politike mobilnosti. Mobilnost ne obsega samo gradnje avtocest, pač pa je veliko trajnejše in učinkovitejše rešitve moč najti v kombiniranju različnih načinov mobilnosti ter povečanju učinkovitosti transporta.

Opis projekta: Iniciacijski dogodek projekta je bila konec aprila organizirana začetna okrogla miza 'Vstop v EU in trajnostni promet', ki je služila kot osnova za pripravo publikacije, tvorjenja stikov ter mreženja. Na osnovi okrogle mize, debat ter že obstoječih podobnih publikacij iz EU (ki smo jih našli s pomočjo European Federation for Transport and Environment – T&E) je skupina predstavnikov NVO zasnovala in oblikovala publikacijo o trajnostni mobilnosti. Publikacija vsebuje naslednje teme: osnovna načela trajnostne mobilnosti, politično-zakonodajni okvir v EU in Sloveniji, primere dobre prakse iz EU, pet korakov do trajnostne mobilnosti, ki jih lahko naredi vsak od nas, informacije o pomembnosti energetske varčne vožnje, predstavitev učinkovitih vozil, informacije o obstoječi podobni literaturi in kontakte strokovnjakov oz. organizacij. Vsebina brošure je tako informativne narave kot obenem tudi osnova za oblikovanje dobrih ukrepov v Sloveniji. Publikacija je bila predstavljena širši javnosti skozi sporočilo za javnost in tiskovno konferenco, 'zainteresiranim' javnostim pa skozi javno debato, ki je potekala 22. septembra, na dan brez avtomobila ('zainteresirane' javnosti: predstavniki Ministrstva za okolje, prostor in energijo, Ministrstva za promet, Ministrstva za gospodarstvo; učitelji; kolesarske mreže; predstavniki mestnih občin iz cele Slovenije; dijaki in študentje, ki se ukvarjajo s problematiko mobilnosti). Vzporedno s pripravo publikacije je bil oblikovan tudi paket gradiv, ki bo osnove trajnostne mobilnosti in pomembnost energetske učinkovite vožnje predstavil učencem osnovnih šol.

Gradiva smo v sodelovanju s Slovenskim E-Forumom preizkusili kar v okviru projekta: organizirana je bila delavnica za 15 otrok, na kateri so delali po nalogah iz paketa gradiv. Paket gradiv je bil uporabljen tudi v okviru projekta Climate Education for Kids, ki ga izvaja Slovenski E-Forum. **Financiranje:** Projekt je bil financiran s strani Agencije za učinkovito rabo in obnovljive vire energije, Urada vlade RS za informiranje, Mestne občine Ljubljana in Swedish NGO Secretariat for Acid Rain.

Okoljski center

Ozadje: Okoljske nevladne organizacije (NVO) so pomemben dejavnik varstva okolja. V Sloveniji delujejo številne okoljske NVO, zaradi neugodnih razmer za delo in zaposlovanje pa se le redke od njih vključujejo v procese odločanja. Organizacije imajo premalo možnosti za povezovanje, previsoke stroške dela in razpršenost virov financiranja ter nepriznana vlogo v procesih odločanja. Vse to pa vpliva na učinkovitost njihovega delovanja. Poleg tega pri nas še nimamo centra, kjer bi zainteresirana in splošna javnost ter mednarodne institucije ali organizacije lahko dobile okoljske informacije, neodvisna mnenja, nasvete ali celo pomoč pri iskanju okoljskih pravic. Ker je le dobro informirana in ozaveščena javnost tudi eden od ključnih elementov varstva okolja, je treba poiskati učinkovite rešitve.

Opis projekta: Namen projekta Okoljski center je vzpostaviti okvir za delovanje okoljskih NVO, ki delujejo na področjih 6. akcijskega načrta EU ter okoljski center, v katerem bodo javnosti dostopne informacije in publikacije o varstvu okolja. Okoljski center naj bi v končni fazi obsegal naslednje: pisarne za NVO, okoljsko knjižnico, zeleni telefon, storitve informiranja, izobraževanja in ozaveščanja javnosti, dostop do okoljskih

informacij in pomoč pri iskanju okoljske pravice, spletni informacijski portal. Projekt poteka v dveh fazah. V prvi fazi, ki je potekala v letu 2004, so bilo pripravljeno naslednje:

a) Delovni program okoljskega centra za obdobje 2005-2008: Namen delovnega programa je bil pripraviti dolgoročni načrt delovanja v okoljskem centru združenih NVO. V okviru priprave delovnega načrta je bila izvedena analiza stanja, s katero je bilo ugotovljeno, kaj se na področju vsebin 6. akcijskega programa v Sloveniji izvaja, kje so izzivi oz. 'informacijske luknje', kaj bi bilo potrebno izboljšati in kakšne so zmožnosti NVO (strokovna znanja, človeški viri, finančni okviri). Delovni program v končni verziji razkriva potencialne smernice dela NVO, vendar pa zaradi nedorečenosti financiranja dejavnosti ne podaja konkretnih projektov, razen nekaterih potencialnih skupnih dejavnosti (npr. Dan Zemlje, aktivistične skupine, ogledalo vladi ipd.). Delovnemu programu so priložene tudi prostorske in infrastrukturne potrebe, ki so bile postavljene na minimalne potrebne pogoje za vzpostavitev okoljskega centra.

b) Predstavitvena brošura: Predstavitvena brošura okoljskega centra bo služila povečanju razpoznavnosti NVO, dostopa do NVO, informiranju javnosti in obveščanju potencialnih sponzorjev. Brošura na kratko predstavi zamisel okoljskega centra, nato pa podrobneje še sodelujoče organizacije. Brošura je bila do sedaj predstavljena na Študentski areni 2004, v bodoče pa bo služila za predstavitev NVO v šolah, vladnih ustanovah, za potencialne partnerje in sponzorje, ter vse ostale zainteresirane.

c) Spletni informacijski portal: Namen spletnega portala je na enem (virtualnem) mestu zbrati vse pomembne okoljske informacije ter povezave s stranmi, ki so relevantne, in zbrane informacije redno vzdrževati in razširjati. Portal je v trenutni fazi orientiran predvsem na vsebine 6. akcijskega programa, kasneje pa ga bo mogoče razširiti na vsa okoljska področja. Sčasoma bo mogoče portal nadgraditi tako z novimi vsebinami kot z novimi elementi (forumi, glasovanja ipd.).

Partnerji: Projekt je koordiniran s strani Fokusa in se izvaja v sodelovanju naslednjih enakopravnih in enakovrednih partnerjev: Fokus (področja: klimatske spremembe, transport in mobilnost, obnovljivi viri energije); Umanotera (področja: narava, pravična trgovina, GSO, odpadki, kemikalije); Inštitut za trajnostni razvoj (področja: kmetijstvo, turizem, narava, presek urbani/ruralni prostor); Botanično društvo Slovenije (področja: narava in biotska raznovrstnost); SEF (področja: energetika, naravni viri, ekonomski instrumenti varstva okolja).

Financiranje: Projekt je bil finančno podprt s strani Ministrstva za okolje, prostor in energijo ter sodelujočih NVO.

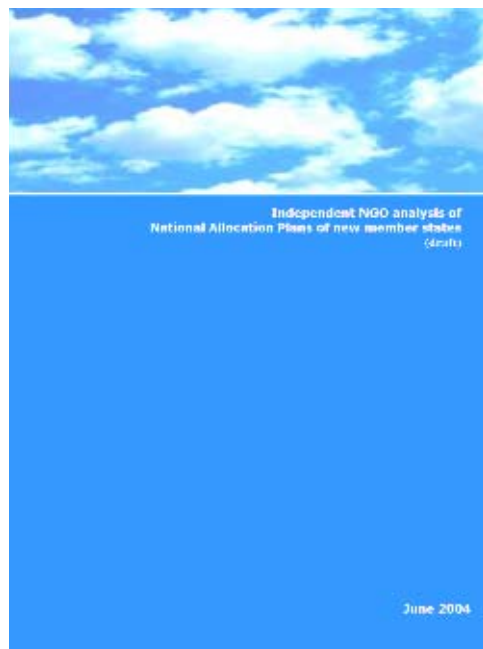

Neodvisna ocena državnega razdelitvenega načrta

Osadje: V letu 2004 je stopila v veljavo evropska direktiva o trgovanju z emisijami toplogrednih plinov in Slovenija je morala Evropski komisiji do 1. maja 2004 predstaviti državni razdelilni načrt. Ta načrt je ključnega pomena za okoljsko integriteto sheme za trgovanje z emisijami. Čeprav so glavne značilnosti in smernice podane s samo direktivo, so vlade (tako tudi slovenska) še imele nekaj prostora za končno formacijo načrta. Ker so interesi različnih industrijskih lobijev lahko različni od zahtev direktive, je pomembno z nadzorom zagotoviti, da se ti interesi ne odražajo v razdelitvenem načrtu. Neučinkovit načrt ima lahko škodljive okoljske, ekonomske in celo družbene posledice.

Opis projekta: Del projekta je potekal pod okriljem mednarodnega projekta, ki ga je izvajala mreža Climate Action Network Central and Eastern Europe, del pa je bil prilagojen slovenski situaciji. V prvi fazi projekta je bil s strani različnih NVO izdelan vprašalnik, s pomočjo katerega je potekalo ocenjevanje načrta. Skozi projekt je Fokus bil prisoten na dogodkih, s pomočjo katerih se je javnost lahko vključevala v komentiranje načrta. Ko je bil načrt prvič na voljo za komentiranje, ga je Fokus pregledal in analiziral s pomočjo tako vprašalnika kot tudi predpisov smernice EU ter ga komentiral. Postopek komentiranja je bil izpeljan nekajkrat, saj se je načrt v toku javne razprave spreminjal. V okviru projekta so nastali naslednji izdelki: NAP assessment for Slovenija, dve pismi s komentarji slovenski vladi ter eno pismo s komentarji evropski komisiji. V okviru projekta je Fokus sodeloval tudi na delavnici, ki jo je na ravni EU organiziral CAN Europe. Projekt se nadaljuje s spremljanjem razvoja na nacionalni in evropski ravni.

Financiranje: Finančno je bil projekt podprt s strani German Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety, WWF European Policy Office in Climate Action Network Europe.

Fosilni dinosaver v Sloveniji

Ozadje: Naš planet se segreva, ker v ozračje izpuščamo velike količine plinov, ki zadržujejo sončno toploto. Ti plini nastajajo pri zgorevanju velikih količin premoga, nafte in plina, pa tudi z industrijskim kmetijstvom in sečnjo velikih gozdov. Predviden dvig povprečne globalne temperature bo povzročil katastrofalne spremembe podnebja, ki lahko umorijo milijone, prisilijo na stotine milijonov ljudi, da zapustijo domove in povzročijo doslej še nevidene ekonomske, socialne in okoljske katastrofe. Friends of the Earth Europe so med majem in oktobrom 2004 naredili t.i. 'Carbon Dinosaur Tour', s katero so opozorili na naraščanje emisij CO₂ in prispevati k dvigu ozaveščenosti in informiranosti javnosti o problematiki. 10 metrov visok Fosilni dinosaver je potoval po Evropi in razkrival akterje, ki ovirajo učinkovit boj proti spreminjanju podnebja. V okviru turneje je dinosaver obiskal 50 evropskih mest, med njimi tudi Ljubljano.

Opis projekta: Ker smo želeli v sklopu akcije 'Carbon Dinosaur Tour' javnost opozoriti, da je energetska intenzivnost Slovenije dvakrat višja od evropskega povprečja, vlada razdaja preveč dovolilnic za trgovanje z emisijami CO₂, se datumi zaprtja zastarelih termoelektrarn pomikajo vse dalje v prihodnost in emisije iz transporta hitro naraščajo, celovitih politik za reševanje opisanih izzivov pa še ni, je Fokus organiziral prihod fosilnega dinosavra v Ljubljano. Dinosaaver je prebil pri nas tri dni (30. september, 1. in 2. oktober) in s svojo prisotnostjo opozoril državljanke in politike na netrajnostno rabo fosilnih goriv in z njo povezane podnebne spremembe. Dinosaaver bo obiskal Vladno palačo in Prešernov trg v Ljubljani. Spremljala ga je razstava o podnebnih spremembah. V okviru obiska so bile organizirane naslednje dejavnosti: tiskovna konferenca, okrogla miza Kaj narediti s slovenskimi dinosaavri? in podelitev oskarja za uničevanje podnebja. Tokom obiska je potekalo tudi podpisovanje 10 zahtev, ki jih Friends of the Earth in sodelujoče organizacije naslavljaajo na novega komisarja za energijo. Zahteve in podpisi bodo v začetku leta 2005 predane tudi slovenski vladi. Izdan je bil tudi letak Ne bodi fosil – bojuy se proti spreminjanju podnebja, ki na kratek in informativen način predstavlja problematiko spreminjanja podnebja slovenski javnosti.

Financiranje: Akcijo so podprli Friends of the Earth in Swedish NGO Secretariat for Acid Rain.

Obnovljivi viri energije za lokalne skupnosti

Ozadje: Obnovljivi viri energije so praviloma lokalni viri energije, ki zmanjšujejo politično odvisnost in omogočajo razvoj novih podjetij in delovnih mest. Uporaba obnovljivih virov prav tako prispeva k ohranitvi neobnovljivih naravnih virov in čistejšega okolja. Vse to je pomembno za razvoj novih energetskih programov in politik v prihodnosti. Predstavniki lokalnih oblasti in krajevnih skupnosti velikokrat vidijo v obnovljivih virih grožnjo, ker nimajo osnovnih informacij o pomembnosti OVE. Nizka ozaveščenost je ovira pri izkoriščanju obnovljivih virov na lokalnem nivoju.

Opis projekta: Cilj projekta je dvigniti ozaveščenost in raven znanja predstavnikov lokalnih oblasti in krajevnih skupnosti na področju obnovljivih virov skozi interaktivne lokalne delavnice. V sklopu projekta bo Fokus organiziral 5 regionalnih delavnic, katerih namen je predstavnikom lokalnih oblasti približati teme kot so: strateška pomembnost rabe OVE za prihodnost, kako razviti in izvesti konkretne projekte OVE, pozitivni okoljski, družbeni in ekonomski učinki rabe OVE ter kako financirati in stimulirati prehod na OVE. Vsaka od delavnic bo predstavila naslednje teme:

- Strateška in politična pomembnost rabe obnovljivih virov (predstavniki Ministrstva za okolje, prostor in energijo ali Agencije za učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije)
- Kako financirati OVE iz evropskih strukturnih skladov? (predstavniki Agencije za regionalni razvoj)
- Primer dobre prakse (predstavniki občine, ki je že uspešno izvedla projekt OVE, npr. Preddvor)

V okviru projekta je bila do sedaj pripravljena spletna stran, ki bo na enem mestu zbrala vse pomembnejše informacije o obnovljivih virih energije in njihovi rabi. Pripravljen je bil tudi priročnik o obnovljivih virih energije, ki povzema vse najpomembnejše informacije na področju obnovljivih virov energije. Projekt bo medijsko močno podprt, saj je to tudi del strategije za zagotovitev zanesljive udeležbe. Projekt je do sedaj imel močno podporo tudi s strani regionalnih razvojnih agencij, v sodelovanju s katerimi pripravljamo delavnice. Projekt bo potekal do začetka marca 2005.

Financiranje: Projekt podpira Britansko veleposlaništvo v Sloveniji.

Ostale dejavnosti

Čeprav projektna dejavnost predstavlja velik delež dela Fokus društva za sonaraven razvoj, vseh dejavnosti ni mogoče izvajati projektno. Na tem mestu tako predstavljamo spekter dejavnosti, ki se odvijajo izven projektnega okvira.

Ad hoc dejavnosti

Pogosto je pri varstvu okolja potrebno hitro in neposredno delovanje, ki ga ni mogoče načrtovati vnaprej. V letu 2004 je bilo kar nekaj takšnih dejavnosti:

akcija 'Koga okolje briga?'

Ozadje: Vlada je podprla številne ukrepe, ki vodijo v nadaljevanje degradacije okolja in narave v Sloveniji. Načrtovana gradnja sežigalnic, nova elektroliza aluminija v Talumu, javna podpora investicijam v nuklearno energijo, sprememba zakona o Triglavskem Narodnem Parku, način in zamudništvo pri implementaciji projekta Natura 2000, oviranje ustanavljanja regionalnih parkov, že ob sprejemu zastarel Nacionalni energetski program in projekti vetrnih elektrarn na Krasu, so le nekateri med njimi.

Opis akcije: Utrip zahtev državljanek in državljanov se že čuti na najbolj ogroženih točkah. Z akcijo Koga okolje briga? smo želeli javnosti in predvsem vladi sporočiti, da okolje ni ovira trajnostnemu razvoju, pač pa njegov neločljivi del, ki ponuja nove izzive in priložnosti. V okviru akcije so bile v času od 21. do 24. aprila izvedene naslednje aktivnosti: tiskovna konferenca, na kateri smo medijem predstavili akcijo in opozorili na probleme okoljske politike pri nas, javna okrogla miza, kjer so udeleženci še enkrat predstavili probleme in o njih razpravljali ter protestni shod na Prešernovem trgu.

Sodelujoči: Fokus, Umanotera, SE-F, Eko člen, in drugi.

demonstracije proti Nacionalnemu energetskemu programu

Ozadje: Vlada je v letu 2004 pripravila in sprejela novi Nacionalni energetski program. Razen tega, da novi energetski program še vedno podpira razvoj in uporabo fosilnih virov energije, podpira tudi nadaljnjo rabo jedrske energije. Podpora učinkoviti rabi energije in rabi obnovljivih virov energije je nezadostna, sploh v primerjavi s podporo, ki je namenjena fosilni energiji.

Opis akcije: Fokus je sledil procesu sprejemanja Nacionalnega energetskega programa s komentiranjem pripravljenih osnutkov in predlogov. Vključili smo se tudi v Koalicijo za boljši NEP. Ker vsa prizadevanja in lobiranje niso prinesli željenih rezultatov, so bile na dan obravnave NEP v parlamentu pred parlamentom v sodelovanju s Slovenskim E-Forumom organizirane mirne demonstracije, katerih namen je bil pozvati parlamentarce, da zavrnejo dokument in zahtevajo bolj kvalitetnega. Za akcijo smo pripravili letak, s katerim smo pozvali k bolj kakovostnemu NEP in nekaj plakatov. Akcija je trajala približno dve uri.

predstavitve brošure o zeleni javnofinančni reformi na seji GLOBE Slovenija

Ozadje: Fokus je v letu 2003 začel kampanjo za zeleno javnofinančno reformo. Že v okviru prve kampanje je bilo s parlamentarno skupino Globe Slovenija dogovorjeno, da bomo organizirali razpravo s finančnim ministrom, vendar pa dogodek zaradi pomanjkanja interesa in časa ministrstva za finance ni bil organiziran.

Opis: Fokus je bil povabljen, da na seji GLOBE Slovenija predstavi brošuro 'Zelena javnofinančna reforma'. Na seji je bila poleg brošure predstavljena tudi pan-evropska kampanja, ki jo vodi European Environmental Bureau. Na seji so bili prisotni predstavniki poslanskih skupin, NVO, medijev ter minister za finance, dr. Mramor.

komentiranje politik in programov

Fokus je aktivno spremljal razvoj politik in ukrepov na področju podnebnih sprememb, energetike, transporta ter drugih področjih, ki so se nanašala na delo Fokus. Tako je Fokus podal svoje komentarje na naslednje:

- *Nacionalni energetski program* (sodelovanje v Koaliciji za boljši NEP, sporočilo za javnost za EU, NEP akcija)
- *Nacionalni program varstva okolja* (dva kroga komentarjev, prisotnost na delavnicah za pripravo NPVO, posredovanje komentarjev skupaj z drugimi organizacijami)
- *Resolucija o prometni politiki Slovenije: Predvidljivo v skupno prihodnost* (posredovanje komentarjev, razprava na seji Globe, letak, sporočilo za javnost)
- *Pravilnik o delovanju NVO v javnem interesu* (komentarji, sodelovanje na sestankih)
- *debata o politiki spreminjanja podnebja v EU v obdobju po 2012* (komentarji na osnutek politike, komentarji na sklepe sveta o prihodnji politiki podnebnih sprememb, poziv za zavzemanje za določene spremembe v tekstu osnutka podnebne politike EU)
- *projekt NCSA* (komentar na poročilo o stanju na področju spreminjanja podnebja).

Publikacije, ki jih je v letu 2004 izdal ali pomagal pripraviti Fokus

- The Eastern Promise: Progress report on the EU renewable electricity directive in accession countries. Poglavlje za Slovenijo. Januar 2004. Za WWF European Policy Office.
- Zahtevajte nov NEP! Letak. Marec 2004. Fokus.
- Transport and Environment in enlarged Europe. Poglavlje za Slovenijo. Marec 2004. Za European Federation for Transport and Environment.
- Structural Funds and Renewables. Poglavlje za Slovenijo. Marec 2004. Za CAN CEE in WWF European Policy Office.
- Trajnostna mobilnost. Informativna brošura. September 2004. Fokus.
- Trajnostna mobilnost: zbirka gradiv za učitelje in učence od 1. do 4. razreda osnovne šole. September 2004. Fokus.
- Zahtevajte kakovostno resolucijo Predvidljivo v skupno prihodnost! Letak. September 2004. Fokus.
- Ne bodi fosil! Letak. September 2004. Fokus.
- Efficiency in Central and Eastern Europe. Poglavlje za Slovenijo. September 2004. Za WWF European Policy Office.
- Independent NGO Assessment of New Member States NAPs. Poglavlje za Slovenijo. Oktober 2004. Za CAN Central and Eastern Europe.
- Okoljski center. Predstavitvena brošura. Oktober 2004. Fokus, ITR, SEF, Umanotera, Biodar.

Sodelovanje

Ker menimo, da je sodelovanje eden od osnovnih pogojev za uspeh, temu posvečamo tudi veliko časa. V letu 2004 smo sodelovali z naslednjimi organizacijami, institucijami, mrežami in posamezniki:

v Sloveniji:

- Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj: partner v projektih Okolju in družbi prijazna mobilnost, Fosilni dinosaver in Okoljski center, priprava akcije Koga okolje briga?
- Slovenski E-Forum: partner v projektih Okolju in družbi prijazna mobilnost, Fosilni dinosaver, Obnovljivi viri energije za lokalne skupnosti in Okoljski center, priprava akcije Demonstracije za boljši NEP, Fokus partner v njihovem projektu Climate Education for Kids.
- Inštitut za trajnostni razvoj: partner v projektu Okoljski center.
- Zveza Biodar: naš partner v projektu Okoljski center.
- Botanično društvo Slovenije: partner v projektu Okoljski center.
- Albin in Boris Keuc: sodelavca v projektu Okolju prijazna mobilnost.
- Koalicija za trajnostno ravnanje z odpadki: podpiranje dejavnosti koalicije.
- Koalicija za boljši NEP: pomoč pri akcijah.
- Koalicija za Volovjo reber: podpiranje dejavnosti koalicije.
- Regionalni okoljski center za srednjo in vzhodno Evropo: sodelovanje na izobraževanjih in projektu NCSA.
- Ministrstvo za okolje, prostor in energijo: sodelovanje pri pripravi NPVO, sodelovanje pri osnutku publikacije o trajnostni potrošnji, ostalo.
- Regionalne razvojne agencije (Maribor, Pivka, Celje, Murska Sobota, Nova Gorica, Koper): sodelovanje v projektu Obnovljivi viri energije za lokalne skupnosti.
- dr. Miha Tomšič: pomoč pri študijah in delu na NEP.
- Institut Jožef Štefan: priprava za sodelovanje v projektu Spreminjam navade, ne pa podnebja!
- Agencija za učinkovito rabo in obnovljive vire energije: pomoč v projektih Okolju prijazna mobilnost in Obnovljivi viri energije za lokalne skupnosti.
- Globe Slovenija: sodelovanje v pripravi dveh sej skupine Globe.

v tujini:

- Climate Action Network Central and Eastern Europe: koordinacija mreže, priprava dveh publikacij, sodelovanje na projektih NVO iz mreže.
- Climate Action Network Europe: sodelovanje pri delu na trgovanju z emisijami.
- WWF European Policy Office: priprava publikacij.
- Friends of the Earth Europe: sodelovanje v Carbon Dinosaur Tour in Climate Action Summer School.
- European Federation for Transport and Environment: pomoč pri pripravi publikacije, naš partner v projektu Okolju in družbi prijazna mobilnost.
- Agree.net: sodelovanje pri vzpostavljanju mreže in pomoč pri pripravi nekaterih projektov.
- Citizens United for Renewable Energy and Sustainability: koordinacija srednje- in vzhodnoevropskega dela mreže v prvi polovici leta.

Članstvo

Fokus je član naslednjih koalicij, organizacij in mrež: Koalicija za trajnostno ravnanje z odpadki, Koalicija za boljši NEP, Koalicija za Volovjo reber, Okoljski center, Climate Action Network Central and Eastern Europe, Climate Action Network Europe, Agree.net., Citizens United for Renewable Energy and Sustainability.

Prisotnost na srečanjih

Fokus je bil v letu 2004 prisoten na naslednjih srečanjih, delavnicah, konferencah in dogodkih:

- European Conference for renewable energy: Intelligent Policy Options, 19.-21.1.04, Berlin
- Climate Education for Kids načrtovanje, 1.2.04, Ljubljana
- FoEE Climate campaigners meeting, 2.-3.2.04, Bruselj
- NAP workshop I, 4.2.04, Bruselj
- srečanje za Agree.net, 14.2.04, Budimpešta
- okrogla miza Koga okolje briga?, 22.4.04, Ljubljana
- protestni shod Koga okolje briga?, 24.4.04, Ljubljana
- delovno srečanje za pravilnik o delovanju NVO v javnem interesu, 12.5.04, Ljubljana
- 9. seja slovenskega Komiteja za spremembe podnebja, 20.5.04, Ljubljana
- Renewables 2004, 1.-4.6.04, Bonn
- International Energy Brigades Annual Meeting 04, 11.-14.6.04, Šolta
- Konferenca o trgovanju z emisijami, 1.-3.7.04, Bukarešta
- Seja Globe Slovenija – davki, 7.7.04, Ljubljana
- Climate Action Summer School, 16.-18.7.04, Maastricht
- NCSA delavnica o zmogljivostih za implementacijo Okvirne konvencije ZN o spremembi podnebja, 14.9.04, Ljubljana
- Seja Globe Slovenija, promet, 21.9.04, Ljubljana
- sestanek 10. seje slovenskega Komiteja za spremembe podnebja, 14.10.04, Ljubljana
- Agree.net 24.-27.11.04, Bratislava
- CAN Europe srečanja, 25.-26.3.04 in 27.-28.9.04, Bruselj
- Delavnica o potrebah po krepitvi zmogljivosti za izvajanje Okvirne Konvencije o spremembi podnebja, 21.12.04, Ljubljana
- Javna predstavitev pomembnih novosti za upravljavce naprav, ki povzročajo emisije toplogrednih plinov, 21.12.04, Ljubljana
- NPVO delavnice, 9.3.04, 2.9.04
- NAP delavnice
- razna srečanja koalicij (odpadki, NEP, Volovja reber, okoljski center)

Delo z mediji in pojavljanje v medijih

Fokus je v letu 2004 zasledil naslednja pojavljanja v medijih:

radio

- *Mariborski radio Študent*: 4.10., dinozaver
- *Radio Kranj*: 30.9., dinozaver
- *Radio Maribor*: 22.4., Dan Zemlje 04
- *Slovenija 1*: 16.8. in 29.9., poročila, glasovanje za Oskarja
- *Slovenija 1*: 16.11. med 9.30 in 11.00 Intelekt (podnebne spremembe), gost v studiu
- *Slovenija 1*: 7.12. med 9.30 in 11.00 Intelekt (Kitajska), gost v studiu
- *Slovenija 1*: 20.12., Studio ob 17-ih, komentar ob COP10
- *Val 202*: 22.4., Dan Zemlje
- *Val 202*: 30.9., dinozaver

časopisi

- *Hot Spot*, december, predstavitev Fokusa
- *Delo*, 17.1., Eastern Promise
- *Delo*, 23.4., dan Zemlje
- *Delo*, 1.10., dinozaver
- *Delo*, NAP
- *Dnevnik*, 1.10., dinozaver
- *Mladina*, 19.1., Eastern Promise
- *Mladina*, 4.10., dinozaver
- *Novi tednik*, 7.10., dinozaver
- *PN Sobota*, 7.8.2004

televizija

- *Slovenija 1*: 24.3., poročila ob 16.30 in 19. uri, NEP akcija
- *Slovenija 1*: 22.4., poročila ob 22. uri, Dan Zemlje 04
- *Slovenija 1*: 7.7., poročila ob 19. uri, Globe seja, zelena javnofinančna reforma
- *Slovenija 1*: 30.9., poročila ob 22. uri, dinozaver

ostalo

- spletne strani
- Ljubljanske novice, intervju, 1.10., dinozaver
- www.avtonomija.org, dinozaver
- www.matkurja.org, dinozaver
- agencije
- STA - 1.10., dinozaver
- e-novice
- Umanoterine E-novice, 1.8.-25.9., dinozaver
- CNVOS novice, dinozaver

V letu 2004 je Fokus izdal naslednja sporočila za javnost:

- 15.1. Vsaj 18 milijard evrov investicij v obnovljivo energijo bo izgubljenih (Eastern promise)
- 10.2. Government's proposal for a National Energy Programme of Slovenia efficiently challenged by a broad coalition of NGOs (za EU medije; NEP)
- 9.4. Zamujena priložnost za manj odvisno energetske prihodnosti? (Structural Funds for Renewables)
- 22.4. Pripombe okoljskih NVO na osnutek državnega načrta razdelitve pravic emitirati toplogredne pline za obdobje 2005 – 2007 in Koga okolje v Sloveniji sploh še briga? (gradiva ob dnevu Zemlje 04)
- 21.9. Gremo res predvidljivo v skupno prihodnost? (mobilnost)
- 30.9. In Oskarja dobi... Minister Kopač! (dinozaver)

Razvoj društva

Člani in njihove dejavnosti Fokus je v letu 2004 dobil nekaj novih članov. Akcija Fossilni dinozaver je bila posebej koristna za pridobivanje novih članov, prav tako pa tudi predstavitev Fokusa na Študentski areni. Da bi nove člane motivirali za delo smo z njimi imeli nekaj sestankov, ena članica pa je bila na usposabljanju za mlade okoljevarstvenike v Regionalnem okoljskem centru na Madžarskem.

Razpoznavnost Fokusa V letu 2004 smo poskušali razpoznavnost Fokusa povečati tako, da smo pripravili majhen letak o Fokusu. Poleg tega smo pripravili tudi power point predstavitev organizacije. Pri povečanju razpoznavnosti so nam pomagale tudi nove reference Fokusa, pomembna pa je bila tudi izdaja predstavitvene brošure Okoljski center. Uspeli smo tudi preoblikovati celotno podobo društva, ki bo počasi zaživela v letu 2005 s preoblikovanjem spletne strani in podobe naših publikacij.

Transparentnost delovanja Ker se zavzemamo za transparentno delovanje vlade in vseh ostalih institucij, se trudimo, da je tudi naše delovanje transparentno. To smo zagotavljali z rednim vzdrževanjem spletnih strani, posredovanjem informacij o društvu na željo in sporočili za javnost.

Načrtovanje za prihodnost Že v poletnih mesecih 2004 smo pripravili osnutek načrta za delovanje za leto 2005, ki se je v drugi polovici leta dokončno oblikoval. Ker pa se vse bolj zavedamo pomembnosti srednje- in dolgoročnega načrtovanja, smo v začetku decembra pripravili tudi osnutek smernic delovanja društva za obdobje 2006-2008.

Financiranje delovanja

Fokusu so v letu 2004 s svojimi prispevki omogočale delovanje naslednje institucije: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (MOPE), Agencija RS za učinkovito rabo in obnovljive vire energije (AURE), Urad vlade RS za informiranje (UVI), Swedish NGO Secretariat for Acid Rain, Mestna občina Ljubljana (MOL), WWF European Policy Office, Friends of the Earth Europe (FoE), European Federation for Transport and Environment (T&E) in Britansko veleposlaništvo v Sloveniji (UK Embassy).

institucija	prihodek (v SIT)
UK Embassy	3.180.000,00
Acid Rain	1.560.372,00
MOPE	1.000.000,00
AURE	650.000,00
UVI	450.000,00
T&E	240.000,00
MOL	215.278,00
FoE	155.675,00
WWF	118.665,00
obresti	5462,43
skupaj	7.575.452,43

strošek	v SIT
honorarji	3069226
davki	541627
material	26264
oprema	10268
potni stroški	191806
storitve	422206
tisk	381936
skupaj	4643333

Fokus društvo za sonaraven razvoj

Cesta na Roglo 17c, 3214 Zreče
www.focus-ngo.org, info@focus-ngo.org
041 291091 ali 040 722149